

Eva-Britt Andersson & Eva Cedergren
Miljö- och hälsoskyddsinspektörer
Telefon 08-508 28 800
miljoforvaltningen@stockholm.se

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

KONTROLL AV AVFALLSHANTERINGEN HOS VERKSAMHETER I ÅRSTA PARTIHALLSOMRÅDE

– Tillsynsrapport för 2010

Förslag till beslut

- 1 Godkänna förvaltningens rapportering av tillsyn på verksamheters avfallshantering i Årsta partihallar
- 2 Översända tjänsteutlåtandet till Trafik- och renhållningsnämnden

Gunnar Söderholm

Pia Winbladh Högfors

Sammanfattning

Under vintern 2010 kontrollerade miljöförvaltningen cirka 200 verksamheter i Årsta partihallsområdet. Syftet med tillsynsprojektet var att minska på nedskräpningen samt att undersöka var verksamheternas avfall tar vägen i området. Det är flera faktorer som påverkar nedskräpningen i området bl.a. kunder som kommer till området, och verksamheternas avfall.

Miljöförvaltningen har varit i kontakt med hälften av de verksamheter som är etablerade i Årsta partihallar varav ca 50 % av dessa hade anmärkningar på bland annat nedskräpning och avsaknad av skriftligt avtal på borttransport av avfallet. Ca 30 % hade ingen anmärkning, det vill säga, de hade vid inspektionstillfället en god avfallshantering.

Förvaltningen har medverkat till att verksamheter har sett över sin avfallshantering. Återvinningen har ökat och nedskräpningen har nu förutsättningar att minska utanför verksamheterna vid Årsta partihallar eftersom verksamhetsutövarna har fått ökade kunskaper om reglerna för avfallshanteringen.

Bakgrund

Verksamheten i Årsta partihallsområde bedrivs av ca 200 olika företag i ett 20-tal byggnader på en yta av 200 000 kvm mark. Det bedrivs import- och grossistverksamhet med framförallt frukt, grönsaker, fisk samt blommor och andra växter. Stor handel med läsk, godis, orientaliska matvaror, kolonivaror, pappersvaror, städmaterial förekommer också. Dessutom bedriver Menigo, ICA, och Axfood verksamhet i området och använder sina byggnader i Årsta som viktiga knutpunkter för sin distribution av livsmedel. Förutom handel med varor finns servicestödjande företag som hotell, restauranger, bensinstationer och bank. Även bowlinghall samt data- och tv-företag finns i området. Marken ägs av Stockholms stad och upplåts till stor del med tomträtt till fastighetsägarna. Byggnaderna ägs av bolag, ekonomiska föreningar och Stockholms stad (Källa: ”en studie av nedskräpning vid Årsta partihallar” av Jeanette Lyckman).

Miljöförvaltningen har under flera år fått in klagomål på nedskräpning kring Årsta Partihallar bl.a. om stora otillåtna soptippar som anlagts. Miljöförvaltningen tog därför år 2007 initiativ till att träffa ansvariga bl.a. trafikkontoret (gatumark och platsmark), stadsbyggnadskontoret och privata fastighetsägare (tomter) och Enskede-Årsta Stadsdelsförvaltningen (parkmark) för att diskutera ansvarsfördelning och åtgärdsförslag. Stockholm Business region fick i uppdrag att samordna Stockholms stads arbete med renhållningen och avfallshanteringen.

Under 2008 redovisades åtgärdsförslag av trafikkontoret för ett renare Årsta Partihallsområde. I förslaget framgick bl.a. uppsättning av plank/stängsel, samordning av torghandlarnas avfallshantering, städning av gatumark 3 gånger i veckan, förbudsskyltar mot nedskräpning, bortforsling av dumpat material, informationsinsats - Håll Årsta Partihallar rent och snyggt och se till att grovavfall försvinner inom respektive ansvarsområde. Förslagen genomfördes under 2008/2009. Dessutom framgick det att fastighetsägare i Årsta har gått samman och driver Årsta Partihalls Service AB som ansvarar över renhållning, sandning och snöröjning på respektive fastighet. De övriga fastighetsägare som inte var anslutna till Årsta Partihalls Service fick redovisa separat till miljöförvaltningen hur de har löst avfallshanteringen. Sammantaget har dessa betydande insatser lett till att nedskräpningen har minskat avsevärt i området.

Det är flera faktorer som påverkar nedskräpningen i området bl.a. kunder som kommer till området och verksamheternas avfall. Under vintern 2010 kontrollerades verksamheter i området med syfte att se vart avfallet tog vägen.

Metod

I januari 2010 skickade miljöförvaltningen ett frågeformulär till 93 verksamheter i Årsta partihallar gällande avfallshanteringen. Urvalet baserades på livsmedelskontrollens register i ECOS. De verksamheter som inte svarade på formuläret besöktes under mars 2010. Följande frågor ställde miljöförvaltningen:

1. Vilka olika typer av avfall uppkommer i din verksamhet (ex. kartonger, trä, plast, brännbart, icke brännbart osv)?
2. Hur stora mängder avfall uppkommer i din verksamhet (ex. hur många säckar, eller containrar töms i veckan)?
3. Har du tecknat avfallsabonnemang med trafikkontoret eller avtal med någon annan som ska hämta ditt avfall alternativt avtal med fastighetsägaren? Om du svarar ja så vill miljöförvaltningen att du skickar in en kopia på avtalet
4. Tar du emot avfall från kunderna som handlar av ditt företag?

Förutom godkänt avtal kunde istället företagskort gälla för inlämning av förpackningar och brännbart avfall på närmaste återvinningscentral (ÅVC).

Miljöförvaltningen genomförde inspektioner under mars 2010 och tittade på avfallsutrymmen, förvaring och nedskräpning utanför verksamheten. Under juli 2010 gjordes inspektioner hos de verksamheter där det fanns brister i förvaringen av avfallet samt där förvaltningen konstaterat nedskräpning utanför verksamheten. De verksamheter som hade brister i avfallshanteringen fick föreläggande i augusti om att åtgärda dessa.

Resultat

Miljöförvaltningen har kontrollerat 93 verksameters avfallshantering vid Årsta Partihallar, varav 53 inspekterades på plats. Verksamheterna som besöktes bestod i huvudsak av grossister. Vid inspektion framkom följande:

1. De avfallsfraktioner som förekom hos verksamheterna var bl.a. frukt och grönt, blommor, kartonger, wellpapp, papper, plast samt träpallar.
2. Mängden avfall varierade beroende på storleken på verksamheten, mellan 50 kg till 6 ton per vecka.
3. Det var cirka hälften av verksamheter som fick anmärkning på att de inte kunde visa upp ett giltigt avtal. Avtalen kunde gälla abonnemang med Trafikkontoret, avtal med annan godkänd avfallsentreprenör, avtal med fastighetsägaren eller så visades företagskort gällande inlämning till ÅVC.
4. Ingen av verksamheterna uppgav att de tog emot avfall från kunderna, utan endast returer från handlare.

Av 93 kontrollerade verksamheter var det sammanlagt 45 som fick anmärkningar på bland annat nedskräpning, avsaknad av skriftligt avtal på borttransport av avfallet samt avfallsutrymme och förvaring av avfallet. Det var 32 verksamheter utan anmärkning, det vill säga, de kunde redovisa en god avfallshantering för miljöförvaltningen. Återstående 16 hade upphört eller flyttat sin verksamhet.

Vidare har miljö- och hälsoskyddsnämnden förelagt fyra verksamheter om att redogöra för sin avfallshantering varav ett ärende fortfarande pågår. Utöver detta, har två överklagande av timavgift skett.

Vid inspektionerna i juli kunde miljöförvaltningen konstatera att många verksamheter hade bättre ordning på avfallet jämfört med inspektionerna i mars månad.

Slutsatser

Miljöförvaltningen kan konstatera att i stort sett samtliga verksamheter nu har redogjort för sin avfallshantering enligt regelverket. Återvinningen har ökat och nedskräpningen har nu förutsättningar att minska utanför verksamheterna vid Årsta partihallar eftersom verksamhetsutövarna har fått ökade kunskaper om reglerna för avfallshanteringen. Trots detta finns det fortfarande problem med nedskräpning i området som bl.a. härrör från långtradare som kommer från Europa med sina varor till grossisterna.

Miljöförvaltningen kommer under 2011 att göra en uppföljning av nedskräpningen i Årsta partihallar. Vidare anser förvaltningen att liknade projekt som genomfördes år 2010 bör genomföras i framtiden för att granska och informera om regler inom avfallsområdet.

För verksamheter med mindre volymer (upp till 1 kubikmeter) finns sedan den 1 juli 2010 fyra insamlingsställen i Stockholmsregionen där företagare gratis kan lämna sina förpackningar. Insamlingsställena är:

- **SITA Sverige AB**
Kvicksundsvägen 14, Högdalen
- **Liselotte Lööf AB**
Cedersdalsvägen 7, Norrmalm (Vanadisberget vid Liselotte Lööfs verkstad).
- **Lantz Järn & Metall**
Upplagsvägen 28, Stockholm
- **Återvinningscentral Lövsta**
Lövstavägen 501, Hässelby

Miljöförvaltningen kommer under 2010/2011 att genomföra en informationskampanj till företagare vid Årsta partihallar och informera om detta.

Slut